

CONCEPT

Integraal beleidsplan sociaal domein

2018-2021

Afdeling Samenleving
Team beleid
Augustus 2017

Inhoud

Inleiding	3
Een integraal beleidsplan sociaal domein; wat is dat en waarom moet het er komen?	3
Hoe gaat het plan er uitzien?	4
Opbouw van het plan	4
Bestaande uitgangspunten en doelen van beleid	4
Nieuwe geclusterde en geabstraheerde doelen en uitgangspunten van beleid	7
Uitvoeringsagenda	7
Bijlage 1 Pijlerdocumenten	10
Bijlage 2 Samen Bouwen! Collegeprogramma 2015 - 2018	21
Bijlage 3 Overzicht regelgeving beleid samenleving	26

Inleiding

Dit plan vervangt de verplichte- en niet verplichte beleidsplannen

De Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet schrijven voor dat de gemeenteraad periodiek een plan moet vaststellen. Dat geldt ook voor de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De overige plannen zijn opgesteld omdat er behoefte bleek te bestaan om vastlegging van beleid, doelen en resultaten. Denk hierbij aan ouderenbeleid, vrijwilligersbeleid, sport enz.

Dit plan is kaderstellend voor het gehele sociaal domein. Na vaststelling van dit plan zullen er uitvoeringsnota's worden opgesteld.

Een integraal beleidsplan sociaal domein; wat is dat en waarom moet het er komen?

Wat is het sociaal domein?

De afbakening van het sociaal domein is niet wettelijk geregeld. We kunnen een onderscheid maken tussen een beperkte en een ruime definitie (KING 2013). In enge zin heeft het sociaal domein betrekking op alles wat lokale overheden doen op het gebied van werk, zorg en jeugd conform de afbakening in de Participatiewet (werk), de Wmo 2015 (ondersteuning) en de Jeugdwet (jeugd). In ruime zin rekenen gemeenten een bredere waaier aan gerelateerde taken tot het sociaal domein, zoals de handhaving van de leerplicht, bestrijding van vroegtijdig schoolverlaten, passend onderwijs, leerlingenvervoer en bestrijding van onderwijsachterstanden (sector onderwijs); bij de sector inkomen zijn reguliere bijstand, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening voorbeelden van gerelateerde taken, bij de sector zorg/jeugd zijn dit openbare gezondheidszorg en jeugdgezondheidszorg.

Wat is integraal?

Het bijvoeglijke naamwoord 'integraal' wordt gebruikt als iets allesomvattend is, er ontbreekt niets.

Voor onze benadering en ons plan betekent dat dus dat alles meegenomen moet worden wat relevant is. Wij gaan uit van de brede benadering.

Wat is een beleidsplan?

Kort gezegd: een planning van het uit te voeren beleid. Beleidsplannen worden vaak uitgewerkt in nadere regelingen of uitvoeringsplannen.

Waarom een integraal beleidsplan sociaal domein?

De beleidsterreinen binnen het brede sociaal domein hangen nauw met elkaar samen. Niet alleen kunnen inwoners te maken hebben met meerdere vormen van zorg of ondersteuning voor henzelf en/of hun kinderen, ook een integrale benadering bij ondersteuningsvragen over alle levensdomeinen vraagt om samenhang en afstemming.

Los van deze inhoudelijke noodzaak, wordt in een aantal relevante gemeentelijke beleidsdocumenten, waaronder "zo willen wij gaan werken in Beek" en het "transformatieplan sociaal domein" ook gewezen op de noodzaak van een integrale benadering en aanpak.

Hoe gaat het plan er uitzien?

Het integrale beleidsplan bestaat uit twee delen::

1. Allereerst worden de hoofdlijnen van beleid weergegeven. Hierbij wordt rekening gehouden met bestaand beleid, wetgeving en ontwikkelingen die aanpassing van bestaand beleid nodig maken.
2. Daarnaast wordt een zogenaamde uitvoeringsagenda opgenomen. Deze agenda beschrijft hoe de verdere uitwerking ter hand wordt genomen en geeft daar een globale planning bij aan.

Het integrale beleidsplan met daarin opgenomen de uitvoeringsagenda wordt in het najaar van 2017 door de gemeenteraad vastgesteld.

3. Na vaststelling hiervan kan een doorstart worden gemaakt in een volgende fase, de verdere uitwerking van het integrale beleidsplan in uitvoeringsnota's.

Opbouw van het plan

Hieronder zijn eerst zijn de doelstellingen en uitgangspunten van het huidige beleid die per beleidsonderwerp onderscheiden kunnen worden benoemd. Gekeken is naar de onderscheidene plannen op de verschillende beleidsterreinen, maar ook naar meer algemene documenten die de basis vormen voor het gemeentelijk beleid (b.v. het collegeprogramma).

Vervolgens zijn de doelstellingen en uitgangspunten geclusterd en geabstraheerd, niet naar beleidsonderwerp (volksgezondheid, jeugd enz.) maar naar doel / uitgangspunt als geformuleerd in "zo willen wij gaan werken in Beek" Zo is de link met actueel vigerend beleid verzekerd.

Vervolgens vindt uitwerking plaats in een uitvoeringsagenda. Deze is ook opgenomen in dit plan. De uitvoeringsagenda vormt de basis voor de in de volgende fase uit te werken uitvoeringsplan(nen).

Bestaande uitgangspunten en doelen van beleid

Collegeprogramma

Het collegeprogramma "Samen bouwen" van januari 2016 bevat een tweetal hoofdstukken die betrekking hebben op het sociaal domein. In deze hoofdstukken is een groot aantal uitgangspunten en actiepunten benoemd. Het gaat te ver voor deze nota om hier een keuze uit te maken.

De betreffende paragrafen uit het collegeprogramma zijn in hun geheel als bijlage bij dit document gevoegd.

Transformatieplan sociaal domein

In het transformatieplan wordt ingestoken op een drietal pijlers:

- Participatie en eigen zorgkracht in de samenleving
- Wijkgericht werken
- Vernieuwing en innovatie van professionele dienstverlening

Gekozen is voor een herstructurering van het sociale domein waarbij:

- Een integrale aanpak wordt gehanteerd;

- De burger centraal staat;
- Eigen kracht, burgerkracht en participatie sleutelwoorden zijn;
- Ook voor de meest kwetsbare burgers adequate ondersteuning gegarandeerd is;
- Één gezin, één regisseur, één plan uitgangspunt is;
- Samenwerking vanzelfsprekend is onder het motto: lokaal waar dat kan, regionaal waar dat moet;
- Recht wordt gedaan aan de strategische visie van de gemeente en de daaruit voortvloeiende specifieke prioriteiten in beleid en uitvoering

Zo willen wij gaan werken in Beek

De uitgangspunten in zo willen wij gaan werken in Beek vloeien voort uit het Transformatieplan.

Ten aanzien van de gemeentelijke werkwijze worden een tweetal ambities beschreven:

1. In de gemeente Beek werken we binnen het sociaal domein volledig wijkgericht
2. We werken gekanteld en integraal

Gekanteld werken lukt alleen als er in de gemeente Beek sprake is van een integrale toegang en werkwijze, die voldoet aan de volgende kaders en uitgangspunten:

- Eigen kracht en zelfredzaamheid als doel;
- De logica van inwoners is leidend;
- Zo dichtbij en gemakkelijk mogelijk;
- Integraal voor alle levensdomeinen;
- Één gezin, één plan, één regisseur;
- Gemeente voert regie en is in charge.

Belangrijkste highlights voor dit beleidsplan uit de pijlerplannen binnen de afdeling Samenleving

Benoemd worden die onderdelen uit de pijlers die voor deze nota relevant zijn.

Pijler Participatie

- Maximale inspanning door uitkeringsgerechtigden om zelf te voorzien in de middelen van het bestaan
- Alleen degenen die het echt nodig hebben krijgen ondersteuning
- Het verstrekken van uitkeringen als vangnet, maar alleen aan burgers die daar daadwerkelijk recht op hebben.
- Bijzondere bijstand voor diegene die het echt nodig hebben
- Een inkomensondersteunende maatregel voor personen die langdurig een laag inkomen hebben en, gelet op de individuele omstandigheden, geen uitzicht hebben op inkomensverbetering
- Volwassenen (18 jaar tot aan pensioengerechtigde leeftijd) en gepensioneerden kunnen een vergoeding ontvangen om deel te nemen aan de samenleving.
- Kinderen krijgen de kans geboden mee te doen aan de samenleving, bijvoorbeeld door lid te worden van een sportvereniging en dele te nemen aan culturele en sociale activiteiten.
- Elke inwoner heeft, mits voldaan is aan de randvoorwaarden, recht op ondersteuning waarbij gekeken wordt naar zowel de oplossing als de oorzaak van de schuld.

Pijler Wmo

- Bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld.
- Ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.
- Bieden van beschermd wonen en opvang

Pijler Jeugd

- Zorg dragen voor preventie en een nazorg om zo specialiseerde zorg te verminderen.
- Jeugdhulp biedt integrale hulp volgens het uitgangspunt één gezin, één plan, één regisseur.
- De veiligheid van jeugdigen wordt boven alles gewaarborgd, waarbij er goede verbinding is met gedwongen kader.
- Het streven naar een situatie waarin de veiligheid van alle betrokkenen duurzaam is gewaarborgd, opdat alle betrokkenen weer volop ontwikkelingskansen hebben en weer volop kunnen participeren en het voorkomen dan wel verminderen en duurzaam stoppen van geweld in afhankelijkheidsrelaties.
- Inzetten op een vergroting van het percentage jongeren waar het goed mee gaat.

Pijler Integraal

Sport

- sporten en bewegen hebben een meerwaarde binnen het sociale domein en binnen de kernen
- de meerwaarde van sporten en bewegen

Vrijwilligersbeleid

- Het aantal vrijwilligers voor de komende jaren behouden
- Het aantal jeugdige vrijwilligers te doen toenemen

Subsidiebeleid

- Het stimuleren en ondersteunen van lokale activiteiten ter vergroting van de ontplooiingsmogelijkheden van mensen
- Het stimuleren van zelfredzaamheid en participatie
- Het bevorderen van leefbaarheid in de kernen

Kunst & cultuur

- Kunst en cultuur dragen bij aan een prettig woon- en leefklimaat en de sociale cohesie in Beek
- De nieuwe subsidieverordening creëert ruimere mogelijkheden om nieuwe initiatieven financieel te ondersteunen.
- Het verenigingsleven wordt meer gefaciliteerd en ondersteund o.m. via inzet van de gemeentelijke combinatiefunctionarissen.

Nieuwe geclusterde en geabstraheerde doelen en uitgangspunten van beleid

- *Eigen kracht en zelfredzaamheid als doel*
  - Eigen kracht, zelfredzaamheid en participatie staan voorop
  - Mensen die niet op eigen kracht mee kunnen doen in de samenleving worden ondersteund zodat zij dat wel kunnen
- *De logica van inwoners is leidend*
  - Integraliteit staat voorop, alle leefgebieden zijn betrokken
  - De gemeente haalt zoveel mogelijk belemmeringen weg die participatie bemoeilijken of onmogelijk maken
  - De gemeente bekijkt samen met haar burgers welke voorzieningen nodig zijn om zelfstandig te kunnen wonen en functioneren
- *Zo dichtbij en gemakkelijk mogelijk*
  - Voorop staat dat de burger zoveel mogelijk in de eigen omgeving terecht kan en indien nodig kan worden ondersteund.
  - Het wijkgericht werken wordt verder uitgerold waarbij de goede dingen en ervaringen die inmiddels zijn opgedaan door de wijkteams worden meegenomen
- *Gemeente voert regie en is in charge*
  - Voorop staat dat de gemeente in haar rol als gemeentelijke overheid regie voert, monitort en sturend kan optreden als dat nodig is.
  - De gemeente gebruikt haar regierol alleen actief, als dat nodig is
  - De gemeente vervult haar regierol dan richting burgers, organisaties, aanbieders, andere overheden en andere partners.
- *Eén gezin, één plan, één regisseur*
  - Voorop staat, dat indien er individuele ondersteuning nodig is, deze op een samenhangende en integraal wijze wordt opgepakt en aangeboden
  - er wordt gewerkt op basis van 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur

Uitvoeringsagenda

Bij de uitwerking wordt aansluiting gezocht bij de wijkgerichte aanpak zoals die wordt beschreven in “zo willen wij gaan werken in Beek”. Concreet wordt er menskracht vanuit het beleids-team van de afdeling Samenleving toegevoegd aan het wijkteam. Per wijk wordt interactief onderzocht of de doelen en uitgangspunten onderschreven worden en welke concrete acties (want daar gaat het per slot van rekening om) hieruit moeten voortvloeien.

Naast de informatie die uit de wijken gehaald moet worden, waarbij algemene doelen en uitgangspunten getoetst worden en vertaald worden naar uitvoerings- of actiepunten, blijven er

natuurlijk ook zaken over die voor de hele gemeente gelden en die niet specifiek op een bepaalde wijk van toepassing zijn. Ook daarvoor moet een beleidslijn worden beschreven en moeten actie- of uitvoeringspunten worden opgesteld. Dat wordt ook door het beleidsteam van de afdeling Samenleving opgepakt. Een projectmatige aanpak hiervan moet de integraliteit van de verschillende beleidsterreinen waarborgen.

Er komen een tweetal “soorten” uitvoeringsplannen:

- een uitvoeringsplan per wijk of kern (dat zullen er dus meerdere zijn) en
- één uitvoeringsplan waarin alle beleidsterreinen die gemeentebreed gelden zijn opgenomen.

Er is geen specifiek format voor het uitvoeringsplan per wijk. De interactie met de inwoners leidt tot de verdere vormgeving. Overigens: ook zal bekeken moeten worden, hoe de indeling in wijken er uit komt te zien. Aansluiting wordt gezocht bij de wijkteams. Hierbij is bepaald dat gewerkt wordt volgens de satellietgedachte:

- er wordt gewerkt vanuit één team vanuit het gemeentehuis
- medewerkers worden toebedeeld of aan
  - Beek (Beek-Oost en Beek-West incl. de Carmel)of aan
  - de dorpen (Neerbeek, Spaubeek, Genhout, Kelmond, Geverik en Maastricht-Airport)
- vervolgens wordt per wijk bepaald hoe de satellietgedachte wordt geconcretiseerd.

Het ligt niet voor de hand dat er een uitvoeringsplan komt voor heel Beek, maar veeleer voor b.v. de Carmel, Proosdijveld of Kerkeveld. Ook een uitvoeringsplan voor alle dorpen samen ligt niet voor de hand. Dat zal dan vooral voor één van de dorpen afzonderlijk zijn, dus Neerbeek, Spaubeek of Genhout.

In het uitvoeringsplan “gemeentebrede beleidsterreinen” wordt in elk geval aandacht besteed aan:

- transformatie sociaal domein
- maatschappelijke ondersteuning
- open inloop / hoeskamer
- ouderen
- jeugd
- volksgezondheid
- sport
- subsidies
- vrijwilligers
- informele zorg
- minimabeleid
- schuldhulpverlening
- vluchtelingen
- (passend) onderwijs
- voor- en vroegschoolse educatie
- peuterspeelzaalwerk
- kunst- en cultuur
- spelen

Deze onderwerpen dienen op een compacte en heldere wijze te worden weergegeven waarbij de nadruk ligt op de vragen:

“wat willen we bereiken?” en “wat doen we om dat te bereiken?”

Als gezegd dient er sprake te zijn van een projectmatige aanpak, waarbij de mogelijke overlap en samenhang voortdurend bewaakt moet worden.

Voor wat betreft de tijdsplanning dient de opstelling van de plannen parallel te lopen, omdat er ook een moment moet komen dat de resultaten uit beide exercities naast elkaar gelegd kunnen worden. Dan moet bekeken worden of onderdelen aan elkaar verbonden moeten worden.

Uitgezet in de tijd staat zorgvuldigheid natuurlijk voorop. Daarnaast dienen de wijkteams volgens “zo gaan wij werken in Beek” nog van start gaan. Dat heeft nog een bepaald opstarttijd nodig. Hetzelfde geldt voor de toevoeging van mensen van beleid aan het team en de gewening hiervan zal ook enige tijd in beslag nemen. Kortom: wij verwachten de uitvoeringsplannen vóór de zomervakantie 2019 gereed en operationeel te hebben. Indien nodig kan natuurlijk op zaken geanticipeerd worden.

Bijlage 1

Pijlerdocumenten

Participatie

Algemeen

Het beleidsplan 'Participeren 2017-2018' is geschreven en vastgesteld eind 2016. Dit betekent dat er sprake is van een actueel plan dat gebaseerd is op recente wetgeving.

Als gevolg van het besluit dat de Werk- en Inkomensstaken ingaande 1 januari 2018 worden ondergebracht in het participatiebedrijf W-Mijnstreek is afstemming van beleid met de overige gemeenten noodzakelijk.

De gemeentelijke regelingen minimabeleid, armoedebelief en schuldhulpverlening blijven achter in Beek.

Participatiewet Participeren:

Doel van de wet is om te komen tot een arbeidsmarkt die plaats biedt aan jongeren en ouderen, aan mensen met en zonder beperking. Uitgangspunt daarbij is de eigen kracht van mensen en ondersteuning bieden waar dit nodig is. De gemeente is verantwoordelijk voor mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben gericht op arbeidsinschakeling.

De ambitie is om iedereen in staat te stellen als volwaardig burger mee te doen en bij te dragen aan de samenleving. Participatie, bij voorkeur via werk, zorgt voor sociale, economische en financiële zelfstandigheid, draagt bij aan het gevoel van eigenwaarde en levert een bijdrage aan de sociale cohesie en de economie.

Belangrijkste uitgangspunten:

- Samenwerking met en medewerking van werkgevers is essentieel
- Maximale inspanning door uitkeringsgerechtigden om zelf te voorzien in de middelen van het bestaan
- Alleen degenen die het echt nodig hebben krijgen ondersteuning

Actiepunt: Inrichting in regionaal verband van een voorziening Beschut werk voor burgers met een ernstige beperking die aangewezen zijn op beschutte arbeid.

Participatiewet Inkomensverstrekking en Handhaving

Inkomensverstrekking

Het verstrekken van uitkeringen zien wij als een vangnet voor degenen die daarop aanspraak moeten en mogen maken. De gemeente Beek verstrekt daarom uitsluitend aan die burgers een uitkering die daar daadwerkelijk recht op hebben. Dit betekent dat aanvragen voor inkomensvoorzieningen streng worden gecontroleerd op juiste gegevens en noodzaak voor bijstand. Ontvangen signalen met betrekking tot bijvoorbeeld mogelijke fraude worden zo snel mogelijk opgepakt. Door het stringent inzetten op activering en re-integratie wordt geprobeerd de uitstroom te bevorderen.

Handhaving

Een onnodig beslag op middelen door misbruik en oneigenlijk gebruik gaat ten laste van de beschikbare budgetten van de gemeente. Het is dan ook belangrijk om de schadelast, waar mogelijk, voor de gemeente te beperken.

Dit heeft ook nog een belangrijk maatschappelijk belang. Vanuit de samenleving wordt namelijk verwacht dat (financiële) hulp uitsluitend terecht komt bij degenen die dat echt nodig hebben. Wanneer in de samenleving het idee leeft dat de gemeente niet optreedt tegen misbruik

en oneigenlijk gebruik heeft dat consequenties voor het maatschappelijk draagvlak. Dit werkt ook negatief door naar die burgers die echt zijn aangewezen op een uitkering.

Participatiewet Financiële Ondersteuning

Bijzondere bijstand

Voor bijzondere kosten van het bestaan die niet uit het inkomen of vermogen kunnen worden betaald biedt bijzondere bijstand een vangnet. Kaders zijn bepaald in de Participatiewet.

Specifieke regelingen

Individuele inkomenstoelage

Een inkomensondersteunende maatregel in de vorm van bijzondere bijstand voor personen die langdurig een laag inkomen hebben en, gelet op de individuele omstandigheden, geen uitzicht hebben op inkomensverbetering. Kaders zijn vastgesteld in eigen verordening.

Individuele studietoelage

Een inkomensondersteunende maatregel voor mensen met een arbeidshandicap die een extra steuntje in de rug nodig hebben om te gaan studeren. Uitgangspunt, naast de regels m.b.t. inkomen en vermogen, is dat betrokkenen niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon maar wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft. Kaders worden vastgesteld in eigen verordening.

Minima- en armoedebeleid

Dit is eigen beleid van de gemeente Beek gericht op het bevorderen van maatschappelijke participatie. Het beleid beperkt zich niet alleen tot uitkeringsgerechtigden maar richt zich op iedereen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm.

Doelgroepen:

Kinderen

Wij hebben ervoor gekozen om de prioriteit te leggen bij kinderen. Voor kinderen is meedoen met leeftijdgenootjes erg belangrijk en de situatie waarin hun ouders verkeren, mag daarbij geen belemmering zijn. Wij bieden de kinderen daarom de kans om volop mee te doen aan de samenleving, bijvoorbeeld door lid te worden van een sportvereniging en deel te nemen aan culturele en sociale activiteiten. Uitgangspunt is dat de kosten rechtstreeks worden overgemaakt aan de club of de leverancier zodat de vergoeding daadwerkelijk ten goede komt aan het kind. Er is geen maximum bedrag bepaald, noodzaak/wenselijkheid is de norm. De uitvoering is neergelegd bij Stichting Leergeld, het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds.

Pensioengerechtigden

Deze ontvangen een vergoeding van € 400 per jaar per huishouden. Zij moeten (op verzoek) wel kunnen aantonen dat zij het geld besteed hebben aan deelname aan de samenleving.

Volwassenen (18 jaar tot aan pensioengerechtigde leeftijd)

Deze hebben recht op een tegemoetkoming voor participatiedoeleinden tot € 100 voor een alleenstaande of € 200 voor een echtpaar of eenoudergezin. Bijdragen worden pas uitbetaald na toetsing van de situatie van de aanvrager en na het aantonen dat het geld ook daadwerkelijk is besteed aan participatie.

Opmerking: deze middelen willen wij gaan inzetten voor het stimuleren van (bestaande of nieuwe) inwonersinitiatieven gericht op het elkaar ondersteunen.

Collectieve ziektekostenverzekering

Samen met de andere gemeenten in Z-Limburg bieden wij alle inwoners met een inkomen tot 150% van de bijstandsnorm een uitgebreide zorgverzekering aan. Hiermee is het grootste deel van de medische kosten gedekt, er is geen eigen risico en pas bij meer dan € 500 de eigen bijdrage ontvangen verzekerden een rekening. Ook wordt de eigen bijdrage WMO tot een bedrag van maximaal € 400 per verzekerde per kalenderjaar vergoed.

Om gebruik te stimuleren kunnen deelnemers met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm een tegemoetkoming in de premie ontvangen van € 240 per jaar (eigen beleid Beek). De ziektekostenverzekering geldt als voorliggende voorziening. Dit betekent dat er geen bijzondere bijstand wordt verstrekt voor kosten waarin de collectieve ziektekostenverzekering voorziet.

Schuldhelpverlening

Schuldhelpverlening is een wettelijk verplichte taak. Elke inwoner heeft, mits voldaan is aan de randvoorwaarden, recht op ondersteuning. Uitgangspunt is dat voorkomen beter is dan genezen. Dit betekent dat preventie een wezenlijk onderdeel is van de diverse stappen waaruit de schuldhelpverlening bestaat.

Vanuit deze optiek hebben wij ook afspraken gemaakt met de aanbieders van de drie grootste kostenposten van individuele huishoudens: huur, energiekosten en zorgverzekering.

Onderdeel van het proces is het voorkomen dat mensen opnieuw in financiële problemen komen doordat ze terugvallen in oude gewoonten: de nazorg wat feitelijk het begin van preventie is. Daarom wordt niet alleen gekeken naar een oplossing voor de schuld, maar ook naar de oorzaak.

Een belangrijk aandachtspunt is dat de schulden geen belemmering mogen zijn/worden voor de participatie in de samenleving en belemmerend kunnen werken op deelname aan de arbeidsmarkt.

(Sinds 2016 voert de gemeente Beek schuldhelpverlening, inclusief inkomens- en budgetbeheer, zelf uit en is dit niet meer uitbesteed aan externen).

Inburgering

Formeel heeft de gemeente hier op dit moment geen taak. Gezien de tegenvallende resultaten van het huidige inburgeringsbeleid wordt de roep om aanpassing steeds luider.

De bedoeling is dat nieuwkomers wel zelf verantwoordelijk blijft voor zijn inburgeringstraject, maar wel goede (maatwerk) ondersteuning krijgt van de gemeente. Er moet meer sturing komen op de kwaliteit van de inburgeringstrajecten en het aanbod moet verbreed worden zodat inburgeraars een traject kunnen kiezen dat aansluit bij hun capaciteiten.

Aanpassing van de wettelijke regels is mede afhankelijk van de voortgang van de formatie.

In Beek wordt vluchtelingenwerk ingehuurd voor de maatschappelijke begeleiding. Sinds begin 2017 laten wij inburgeraars meedraaien binnen het project 'Vitaal aan het Werk'. Hierdoor doen zij arbeidsritme op en dit heeft in een aantal gevallen ook al geleid tot een arbeidscontract. Bijkomend voordeel is dat inburgeraars en burgers van Beek kennis met elkaar maken en meer begrip voor elkaar krijgen.

Wmo

Wmo doel 1: Bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld.

- Subdoel : In 2017 krijgen de wijkteams, de hoeskamerprojecten en het kernenbeleid nader vorm.

Wijkgericht werken wordt op dit moment uitgerold. Hoe alles vorm krijgt moet nog nader uitgewerkt worden.

- Subdoel: Informele zorgnetwerken zorgen ervoor dat onze inwoners langer in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Daarom ondersteunen en waarderen we onze mantelzorgers en (zorg-) vrijwilligers en stimuleren samenwerking tussen formele en informele vormen van zorg.

In 2017 is er gestart met de ontwikkeling van het knooppunt informele zorg. Dit om de informele zorg te versterken.

In 2017 wordt onderzocht waar Beekse mantelzorgers behoefte aan hebben op het gebied van ondersteuning en waardering. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een mantelzorgforum..

- Subdoel: Samen met de werkgroep mantelzorg uit de adviesraad sociaal domein wordt een passende vorm van mantelzorgwaardering ontwikkeld.

Wmo doel 2: Ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.

- Subdoel: Via een groeimodel moet de dienstverlening (ondersteuning van cliënten) binnen het sociaal domein integraal uitgevoerd worden. Hoe dit er precies uit zal zien, zullen we samen met onze inwoners, maatschappelijke partners en zorgaanbieders uitwerken.

In 2017 wordt onderzocht waar de behoefte ligt als het gaat ouderen met dementie of depressie en diens mantelzorgers. Naar aanleiding hiervan worden er vanaf 2018 activiteiten voor deze speciale doelgroep uitgevoerd.

- Subdoel: Het besluit dat is gericht op een maatwerkvoorziening Wmo wordt vastgelegd in termen van een resultaat met doelen. Wmo aanbieders krijgen de ruimte om samen met de cliënt en eventueel een cliëntondersteuner een arrangement op te stellen dat nauw dient aan te sluiten bij de persoonlijke leef- en woonsituatie van de cliënt. De gemeente stuurt hierop door middel van inkoop en contracten.

In verband met een uitspraak van de CRvB is de aanpassing van de hulp bij het huishouden van uren en minuten naar uren en resultaten per 22.09.2016 niet doorgegaan. Thans wordt door bureau HHM een onderzoek gedaan om te komen tot een objectief tot stand gekomen normenkader op basis waarvan geïndiceerd kan worden.

De mogelijkheid van een Persoonsgebonden Budget (PGB) wordt gehandhaafd. Een PGB is alleen mogelijk indien wordt voldaan aan de drie wettelijke randvoorwaarden betreffende verstandelijk vermogen, passendheid en kwaliteit. Het PGB wordt verstrekt worden op basis van het trekkingsrecht.

De gemeente Beek zorgt voor de aanwezigheid van kosteloze, onafhankelijke cliëntondersteuning voor alle burgers met een ondersteuningsvraag. Cliëntondersteuning wordt nadrukkelijk onder de aandacht gebracht zodat cliënten die hier behoefte aan hebben er in het keukentafelgesprek gebruik van kunnen maken.

Wmo doel 3: Bieden van beschermd wonen en opvang

Voor inwoners die als gevolg van psychosociale of psychiatrische problematiek (tijdelijk) op meerdere leefgebieden ondersteuning nodig hebben, is er Beschermd Wonen. Maatschappelijke Opvang is er voor dak-/en thuisloze inwoners. Ondersteuning vanuit deze voorzieningen richt zich o.a. op het herstel en bevorderen van zelfredzaamheid en participatie.

De samenleving heeft steeds vaker te maken met personen die als gevolg van diverse omstandigheden verward gedrag vertonen en overlast veroorzaken. Een samenhangende aanpak is in de maak om deze mensen op te vangen en naar de juiste zorg en ondersteuning toe te leiden..

Beschermd Wonen zal de komende jaren ontwikkelen tot Beschermd Thuis. Uitgangspunt is dat mensen die niet op eigen kracht kunnen meedoen in de samenleving dat met ondersteuning in hun eigen omgeving wel kunnen.

Ouderenbeleid

55+doelen uit de bestaande nota ouderenbeleid

Onze gemeente wil voor alle 55+ers:

1. het juiste aantal woningen, op de juiste plek en van de juiste kwaliteit realiseren.
2. informatie en advies geven over diensten en voorzieningen aan de vitale ouderen zodat ouderen op de hoogte zijn van het voorzieningenaanbod.
3. aan de minder vitale ouderen individuele voorzieningen verstrekken die de zelfredzaamheid bevorderen maar waarbij de zorgvraag centraal staat (kanteling). De gemeente wil samen met de oudere zoeken naar de mogelijkheden om de belemmeringen weg te nemen die de oudere ondervindt bij het zelfstandig wonen en functioneren.
4. een veilige woonomgeving
5. een gericht en passend sportaanbod bieden
6. een aanbod voor ontmoeting en ontspanning en vertier in het centrum van Beek De voorzieningen, bedoeld onder punt 5 en 6, moeten goed bereikbaar maar niet persé in elke kern aanwezig zijn.

Punt 3 is niet alleen voor ouderen van toepassing, maar is bedoeld voor alle mensen die ondersteuning nodig hebben. Voor de punten 1, 2, 4, 5 en 6 geldt eigenlijk hetzelfde.

Mantelzorg

Speerpunten uit de oude nota mantelzorg

1. informatie;
2. advies en begeleiding;
3. emotionele steun;
4. educatie;
5. praktische hulp;

6. respijtzorg;
7. financiële tegemoetkoming;
8. materiële hulp.

Deze punten zijn allemaal vervat onder de Wmo (informele zorg), behoudens

- punt 7, financiële tegemoetkoming. Wij kennen wel de (financiële) mantelzorgwaardering en
- punt 8. Dit betreft een maatwerkvoorziening.

Er is een steunpunt mantelzorg ingericht waar vanuit PIW de uitvoering wordt geregeld.

Volksgezondheid

Punten uit de regionale nota gezondheidszorg

Gezonde inwoners zijn het fundament van een gezonde regio. De gemeenten in Zuid-Limburg willen bereiken dat zoveel mogelijk mensen kunnen meedoen in de samenleving. De gemeenten in Zuid-Limburg hebben zichzelf tot doel gesteld om de drie nieuwe taken (WMO 2015, Jeugdwet en Participatiewet) te transformeren naar een samenhangend integraal sociaal beleid. In aansluiting op deze Sociale Transformatie-agenda's van de Zuid-Limburgse gemeenten en de Sociale Agenda van de Provincie Limburg spreken de 18 Zuid-Limburgse gemeenten de ambitie uit om te komen tot een trendbreuk in de gezondheid en participatie van Zuid-Limburgers.

Het doel is om de levensverwachting in Zuid-Limburg te brengen naar het Nederlands gemiddelde en hierbij in de periode 2016-2025:

Zichtbaar in te lopen op de bestaande achterstanden in de levensverwachting in te zetten op een stijging van de ervaren gezondheid

Positieve gezondheid

Een vernieuwende aanpak start met een nieuwe manier van kijken naar gezondheid. De definitie van gezondheid van de Wereldgezondheidsorganisatie uit 1948, een toestand van volledig fysiek, geestelijk en sociaal welbevinden, past daar niet meer bij.

Volgens deze definitie zou bijna niemand gezond zijn. Tegenwoordig gaat gezondheid veel meer om het vermogen je aan te passen aan de uitdagingen van het leven en zelf de regie te voeren op je leven. Dit wordt Positieve Gezondheid genoemd.

We zien gezondheid meer in termen als veerkracht, functioneren en participatie, dan in termen van somatische en psychische aard. De aanpak richt zich daarom op ondersteunen en bevorderen van de regie van burgers.

Een gezonde leefstijl en leefomgeving zijn van belang voor een goede gezondheid. Het ervaren van een goede gezondheid, maar zeker ook de manier waarop de burger weet om te gaan met ziekte, beperkingen of problemen zijn belangrijk bij de aandacht die wij willen schenken aan een gezond Zuid-Limburg met daarin gezonde wijken en gezonde jeugd.

Om bovenstaande doelstelling te bereiken zijn er 3 pijlers van het gezondheidsbeleid geformuleerd:

1. Gezonde Jeugd (ambitie: inzetten op een vergroting van het percentage jongeren waar het goed mee gaat)

Thema's:

- Preventie en vroeg signalering
- Veilig en gezond opgroeien
- Relatie met het onderwijs

2. Gezonde wijk (ambitie: inzetten op het verkleinen van sociaal economische gezondheidsverschillen tussen de wijken in de gemeenten in Zuid-Limburg)

Thema's:

- Arbeid en participatie
- Preventie en zorg

3. Aandacht voor kwetsbare personen (ambitie: het creëren van een gezonde en veilige leefomgeving voor kwetsbare (overlast gevende) personen en een betere integratie van deze mensen in de wijk).

Thema's:

- Intensieve samenwerking met politie, openbaar ministerie, veiligheidshuizen.
- Geweld in afhankelijkheidsrelaties
- Diverse vormen van zorg in het lokale veld

Jeugd

Tranformatiedoelen

- De transformatie samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, beroepskrachten en eigen medewerkers te realiseren
- Het kind en de jongere staan centraal. Bij de zorg voor de jeugd is de leefwereld van jeugdigen en hun opvoeders het vertrekpunt
- Vanuit de eigen verantwoordelijkheid worden ouders en jongeren altijd, actief en vanaf het begin betrokken bij de hulp en steun die zij nodig hebben en houden hierbij de regie. Verschillende domeinen dragen hieraan bij: onderwijs, economie, arbeidsmarkt, gezondheid, vrije tijd, wonen, veiligheid en jeugdhulp.
- Meer ruimte voor professionals en vermindering van regeldruk
- Organiseren van een toereikend aanbod van gecertificeerde instellingen

Outcome doelen

- Preventie en uitgaan van eigen kracht van jeugdigen, ouders en het sociale netwerk
- Minder snel medicaliseren, meer ontzorgen en normaliseren
- Zorg dragen voor nazorgfunctie zodat de duur van gespecialiseerde zorg afneemt
- Afname van behandelduur van gespecialiseerde zorg
- Het aantal maatregelen van kindbescherming en jeugdreclassering is verminderd
- De specialistische (niet vrij toegankelijke) zorg is verminderd
- De hulp verleend door pleeggezinnen of andere gezinsvervangende settings is ingezet in plaats van hulp in instellingen
- Inzetten van preventie op basis van de zelfredzaamheid en de vraag van gezinnen
- Ouders beschikken over voldoende opvoedcapaciteiten en zijn in staat zelfstandig op te voeden, eventueel met hulp van de eigen omgeving
- Jeugdhulp schakelt het eigen probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en zijn sociale omgeving (eigen kracht) in en herstelt en versterkt dit.
- Jeugdhulp de-medicaliseert, ondersteunt, helpt en zorgt bij:
  - Opgroei- en opvoedproblemen
  - Psychische problemen en stoornissen
  - Verstandelijke beperkingen

Toegang

- Het jeugdteam bij de gemeente is de toegang tot de jeugdhulp
- Jeugdhulp is bereikbaar via een laagdrempelige en herkenbare toegang
- De volledige sturing (hiërarchisch, operationeel en functioneel op dit team vanuit de gemeente plaatsvindt
- Dit team er in slaagt enkel- en meervoudige problematiek adequaat en snel te scheiden
- De positie als toegang wordt versterkt i.r.t. huisartsen, scholen en voorzieningen

1 gezin 1 plan 1 regisseur

- Meervoudige problematiek integraal wordt behandeld vanuit de methodiek 1G1P1R
- De behoefte aan jeugdhulp wordt tijdig gesignaleerd
- Integrale hulp met betere samenwerking rond gezinnen
- Het betrekken van de eigen kracht van gezinnen en omgeving bij de hulpvraag e bij 1 gezin 1 plan en 1 regisseur

Gedwongen kader en veiligheid

Er is een goede verbinding met het gedwongen kader (raad van de kinderbescherming, Jeugd bescherming, Jeugd reclassering, crisis, Veilig Thuis, Veiligheidshuis)

Als de veiligheid van kinderen of de omgeving in het geding is, wordt opgetreden om de veiligheid te herstellen (leerplicht, jeugdbeschermingsmaatregelen, strafrecht) want boven alles geldt dat de veiligheid van het kind gewaarborgd moet zijn

De veiligheid van jeugdigen is gewaarborgd.

Nota Jeugdbeleid

Niet meer actueel

VVE

Niet meer actueel

Veilig thuis

Uit Regiovisie Veilig Thuis Zuid-Limburg 2014-2018

Beleidsdoel: het voorkómen dan wel verminderen en duurzaam stoppen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Dit gebeurt door het in eerste instantie zo veel mogelijk zichtbaar maken en vervolgens verminderen dan wel stoppen van dat geweld door een optimale inzet van preventieve tot curatieve maatregelen. Een afgeleid doel is het streven naar een situatie waarin de veiligheid van alle betrokkenen duurzaam is gewaarborgd, opdat alle betrokkenen weer volop ontwikkelingskansen hebben en weer volop kunnen participeren. De aanpak zoals in deze Regiovisie is omschreven is bedoeld om dit doel te bereiken.

Procesdoelen:

- Preventie, vroeg signalering en vroeg interventie staan voorop in de brede aanpak
- geweld in afhankelijkheidsrelaties;
- Het beschikken over de juiste (preventieve) instrumenten ter voorkoming van geweld
- in afhankelijkheidsrelaties. Het bestaande aanbod aan interventies en
- nazorgactiviteiten wordt verbeterd. Voor kindermishandeling zijn al voorbeelden
- beschikbaar (bijlage 4). De inzet op zorg en doorstroom naar vervolgvoorzieningen
- wordt versneld.
- Er staat een ketenaanpak die optimale inzet van zorg - en waar nodig drang en
- dwang - garandeert;
- De aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties gericht op eigen kracht, één gezin/één
- plan/één regisseur en versterking van de sociale omgeving is geborgd;
- Duurzame inrichting van het nieuwe AMHK (vanaf januari 2015 Veilig Thuis) is
- gerealiseerd;
- De vrouwenopvang nieuwe stijl is op (sub-)regionaal, provinciaal en landelijk niveau
- ingebed en toegankelijk voor de groepen die deze opvang nodig hebben;
- Er is aandacht voor deskundigheid en kwaliteit van preventie tot hulpverlening.

Jeugdgezondheidszorg

Uit Regionaal gezondheidsbeleid, Gezondheid in Zuid-Limburg 2016-2019:

Ambitie: Inzetten op een vergroting van het percentage jongeren waar het goed mee gaat.

1. Realiseren van een veilig opgroeï- en opvoedklimaat

Belangrijk daarbij is onder andere:

- de doorbreking van sociale overerving bij kwetsbare groepen;
- dat dit gebeurt samen met:

- burgers
- (zorg)ondernemers
- gemeenten
- kennisinstellingen
- dat ingezet wordt op de ontwikkeling van vernieuw(en)de concepten voor opvoedingsondersteuning. Inzetten betekent:
  - enthousiasmeren en faciliteren,
  - uitdagen van partners, en
  - de dialoog aangaan met ouders en jongeren zelf.

2. Verbetering van de talentontwikkeling van kinderen

Dat kan onder meer door:

- het breder implementeren in het onderwijs van succesvolle onderdelen uit het project Gezonde Basisschool van de Toekomst;
- oog hebben en bewaken voor de doorgaande lijn richting Voortgezet Onderwijs.

3. Verbetering van vroeg signalering ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten met name in het MBO (niveau 1)

Hiervoor is onder andere nodig:

- Een gezamenlijke (gezondheids-)agenda met gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs, waarin aandacht voor:
  - het delen van informatie over risicoleerlingen,
  - zicht op beschikbare interventies,
  - coaching van risicoleerlingen,
  - contact met ouders.

4. Streven naar een gezond gewicht voor alle jongeren

- Er wordt ingezet op een integrale aanpak van overgewicht bij de jeugd van 0-19 jaar. Dit kan via de JOGG-aanpak.

Integraal

Sport

- De meerwaarde van sporten en bewegen binnen het sociale domein
- de meerwaarde van sporten en bewegen binnen de kernen
- Met sport Beek op de kaart zetten (bijvoorbeeld door het opzetten van evenementen)
- een goede exploitatie van sportlandgoed de Haamen

Vrijwilligersbeleid

- Het aantal vrijwilligers voor de komende jaren behouden
- Het aantal jeugdige vrijwilligers te doen toenemen

Subsidiebeleid

- Het stimuleren en ondersteunen van lokale activiteiten ter vergroting van de ontplooiingsmogelijkheden van mensen
- Het stimuleren van zelfredzaamheid en participatie
- Het bevorderen van leefbaarheid in de kernen

Kunst & cultuur

- Kunst en cultuur dragen bij aan een prettig woon- en leefklimaat en de sociale cohesie in Beek
- Beschikbare middelen voor cultuur worden meer ingezet voor brede cultuureducatie en – participatie
- De nieuwe subsidieverordening creëert ruimere mogelijkheden om nieuwe initiatieven financieel te ondersteunen.
- Het verenigingsleven wordt meer gefaciliteerd en ondersteund o.m. via inzet van de gemeentelijke combinatiefunctionarissen.
- De aandacht voor kunst (in de openbare ruimte) en voor het cultureel en religieus erfgoed moet verder worden versterkt
- Nieuwe culturele manifestaties moeten bijdragen aan een nieuw cultureel elan in Beek

Spelen

- In de gemeente Beek is het huidige aanbod in het aantal speelvoorzieningen goed op peil. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in het speelaanbod. Daardoor is de basis zoals die er nu ligt goed.
- Inzet op herinrichting van bestaande speelvoorzieningen en vervanging van bestaande speeltoestellen. E.e.a. naar gelang de behoefte en passend binnen het jaarlijks budget.
- Er worden geen nieuwe speelvoorzieningen ontwikkeld.
- Ombuiging van aanbod gestuurde aanpak naar vraag- en behoefte gestuurde aanpak (zoals de aanpak Burgerkracht). Dus veel ruimte voor burgerparticipatie. Buurtverenigingen zijn hierbij voor de gemeente eerste aanspreekpunt. De leeftijdsopbouw in de wijk wordt door de gemeente bekeken en betrokken bij de keuze voor nieuwe speeltoestellen.
- In het kader van schrappen in de begroting wordt er per 2018 geen budget meer opgenomen voor nieuwe speelvoorzieningen in het kader van de Nota Spelen.

Bijlage 2

Uit: Samen Bouwen! Collegeprogramma 2015-2018

HS 2. Sociaal domein (Werk- en Inkomensbeleid)

Ondanks dat de economie langzaam weer aantrekt en er meer banen ontstaan blijft het aantal burgers met een WW- en bijstandsuitkering, ook landelijk, hoog. Blijkbaar stellen zich meer burgers beschikbaar voor de arbeidsmarkt dan in voorgaande jaren, met als gevolg dat de geregistreerde werkloosheid hoog blijft.

Werk biedt structuur aan het leven. Werk zorgt ervoor dat je meedoet, draagt bij aan je eigenwaarde en het levert sociale contacten op. Op het gebied van werk en inkomen verwachten wij dan ook van iedereen dat hij/zij een bijdrage levert aan de samenleving, en dat iedereen zich naar vermogen inzet om te voorzien in zijn eigen levensonderhoud. Wij helpen mensen door hen te motiveren en te stimuleren en hen middels nieuwe programma's en methoden en door het aanbieden van scholing en leerwerkprojecten te ondersteunen bij het vinden van werk.

Ook is het belangrijk dat kwetsbare burgers, die er ondanks inspanningen niet in slagen om voldoende inkomen te verwerven, financieel worden ondersteund door de instandhouding van ons zorgvuldig opgebouwde minimabeleid en een proactieve schuldhulpverlening ten behoeve van schuldpreventie. Een inkomensdaling door bijvoorbeeld ontslag en het niet (tijdig kunnen) aanpassen van het bestedingspatroon kan makkelijk leiden tot grote schulden waar iemand zonder hulp niet meer uit komt. Wij willen deze mensen benaderen, met hulp van onze partners zoals de woningvereniging, en voor hen een preventief aanbod met betrekking tot budgetteren ontwikkelen. Daarnaast blijft het belangrijk dat voorkomen wordt dat kinderen opgroeien in armoede. Kinderen moeten zich kunnen ontwikkelen en blijven meedoen. Het ontbreken van financiële middelen binnen een gezin, mag hiervoor geen drempel zijn. Door inzet van de private organisaties kunnen meer kinderen bereikt worden. De samenwerking met Stichting Leergeld, het Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds wordt dan ook voortgezet.

Acties

Beschut werk

Burgers met een ernstige beperking die zijn aangewezen op beschutte arbeid bieden wij een adequate voorziening. Bij de vormgeving daarvan onderzoeken wij diverse opties op inhoudelijke en financiële aspecten. Het lopende onderzoek door bureau Berenschot in het kader van Beschut Nieuw in relatie tot het SW-bedrijf Vixia vormt hiervoor de basis. Er wordt nadrukkelijk gekeken naar de samenhang met de dagbesteding in het kader van de AWBZ en de Jeugdzorg. Wij streven ernaar de voorzieningen zoveel als mogelijk in de wijk te realiseren.

Jeugdwerkloosheid

Wij spannen ons in om de jeugdwerkloosheid in Beek laag te houden en mogelijk nog te verlagen. In de Westelijke Mijnstreek zijn afspraken gemaakt om werkloze jongeren extra en intensief te begeleiden door het Regionaal Meld en Coördinatiepunt voor voortijdig schoolverlaters en Jongerenloket. Deze beleidslijn zullen wij doorzetten. Wij zullen proberen hierbij gebruik te maken van eventuele subsidieregelingen.

Werkervaringstrajecten

- Van mensen die een uitkering krijgen van de gemeente verwachten wij dat ze alles in het werk stellen om zo snel mogelijk weer betaald werk te hebben of te aanvaarden. Wij zullen hun daarbij zo nodig ondersteunen door het aanbieden van scholing en trajecten.

Als de uitkeringsgerechtigde niet of onvoldoende meewerkt zullen wij sanctionerend optreden.

- Van mensen die een uitkering krijgen van de gemeente vragen wij een redelijke tegenprestatie in de vorm van maatschappelijk nuttige activiteiten, bij voorkeur in de omgeving waar ze wonen en bekend zijn. Wij zullen vrijwilligersactiviteiten stimuleren. Dit zullen wij echter alleen doen als deze activiteiten geen belemmering of beperking vormen voor de terugkeer naar de arbeidsmarkt.
- Wij ontwikkelen werkervaringsprojecten, waarbij wij zullen proberen door middel van een adequate begeleiding en scholing de mensen beter toe te rusten voor de arbeidsmarkt.
- Wij gaan door met de inkoop bij Sittard-Geleen van re-integratieactiviteiten die op regionale schaal worden ontwikkeld. Hierbij zullen wij door middel van tussentijdse evaluaties alert blijven op de kwaliteit en resultaten.
- Wij streven ernaar om in het leegstaande deel van de oude brandweerkazerne, samen met externe partners, een programma te ontwikkelen voor uitkeringsgerechtigden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Door middel van scholing, (maatwerk-)begeleiding en beweging proberen we de deelnemers terug te brengen op de arbeidsmarkt. Zo mogelijk zullen wij hierbij ook het serviceteam van beheer openbare ruimte en de wijkcentra betrekken zodat de activiteiten kunnen plaatsvinden in de woonomgeving. Wij zullen hierbij gebruik maken van alle mogelijkheden die de nabijheid van 'de Haamen' biedt. Gezien de unieke mogelijkheden is ons streven om dit traject door te ontwikkelen tot een regionaal project.

Minimabeleid

- In ons minimabeleid geven we prioriteit aan kinderen. We proberen te voorkomen dat in Beek kinderen opgroeien in armoede. Hierbij richten we ons niet alleen op kinderen van uitkeringsgerechtigden, maar ook op bijvoorbeeld kinderen van zelfstandige ondernemers of van mensen die als gevolg van eigen woningbezit niet in aanmerking komen voor een uitkering. Wij blijven nauw samenwerken met de Stichting Leergeld, het Jeugd-sportfonds en het Jeugdcultuurfonds.
- We willen het gebruik van de collectieve ziektekostenverzekering voor minima verder bevorderen en zo proberen te bewerkstelligen dat ook mensen met een laag inkomen verzekerd zijn van goede medische zorg.
- We gaan meer inzetten op preventie en nazorg ter voorkoming (van herhaling) van schuldenproblematiek. Hiervoor gaan we, met het oog op vroegsignalering, o.a. samenwerkingsafspraken met lokaal opererende organisaties als energiebedrijven en zorgverzekeraars trachten te maken en de reeds bestaande samenwerking met de woningstichting voortzetten.
- We gaan inzetten op het ontwikkelen van een strakke regie op inkomensbeheer om mensen te leren zelf weer zorg te dragen voor hun financiën.
- Aangezien schulden vaak gepaard gaan met problemen in andere leefgebieden gaan we (nog) meer inzetten op een integrale aanpak. Bijvoorbeeld door het ondersteunen van medewerkers Wmo om tijdens keukentafelgesprekken in een vroeg stadium schuldenproblematiek te herkennen.

Handhaving

- Hoogwaardig handhaven begint bij het verstrekken van goede informatie vooraf aan onze uitkeringsgerechtigden over de rechten en plichten en wat de gevolgen zijn als de regels overtreden worden. Misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkeringsgelden is onrechtvaardig en dient al in een vroegtijdig stadium aangepakt te worden. Wij zetten daarom in op een strenge controle, niet alleen aan de poort maar ook van uitkeringsgerechtigden zelf, o.a. door gebruik te maken van bestandskoppeling. Misbruik zullen wij

streng bestraffen door zo snel als mogelijk (lik-op-stuk) en consequent hiertegen op te treden.

HS 3. Sociaal Domein (Maatschappelijke ontwikkeling)

Beek is trots op haar kernen die bruisen van vitaliteit. Wij streven naar het behoud van de huidige voorzieningen in de kernen die nodig zijn om kernen leefbaar en vitaal te houden. We investeren in mensen zodat iedereen kan meedoen in onze samenleving. Het vrijwilligerswerk en het verenigingsleven ondersteunen wij dan ook actief. We hechten groot belang aan een duidelijke informatievoorziening voor ouderen en willen eenzaamheid onder ouderen voorkomen. De opgezette programma's voor peuters, kleuters en schoolgaande jeugd zetten wij voort en worden, waar nodig, vernieuwd. We blijven ook inzetten op een goed beweegaanbod op de sportcomplexen in de gemeente, via de verenigingen en via de scholen om zo bewegen en sporten te stimuleren en de lichamelijke en geestelijke gezondheid van jong en oud te bevorderen. Sport brengt mensen samen en stimuleert het meedoen in de samenleving. Cultuur moet bij uitstek vanuit mensen komen. Cultuur is een belangrijk element van een samenleving waarin iedereen meedoet. Het is een factor die de creativiteit van mensen stimuleert en ontwikkelt en die het leefklimaat aangenaam maakt.

Het jaar 2015 is vooral een transitiejaar geweest, een jaar waarin de nieuwe regelingen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en participatie geoperationaliseerd zijn. Nu kan al gesteld worden dat de impact van onze nieuwe bevoegdheden van een huidige orde en omvang zijn, dat technische operationalisering ook nog in 2016 aan de orde zal zijn en op veel punten gefinetuned moet worden. Dat geldt zowel voor onze interne organisatie, als om onze relatie met externe partners.

Maar 2015 is ook het jaar geweest van de opstart van de transformatie en is gestart met wijkgericht werken. We realiseren ons dat ook dit een proces van de lange adem is en dat het meerdere jaren zal duren voordat een en ander echt "staat".

Kortom: het jaar 2016 – en waarschijnlijk ook de daarop volgende jaren – zijn als het gaat over het sociaal domein, ontwikkeljaren.

Wij staan achter het vergroten van zelfredzaamheid, maar vinden ook dat dit in onze gemeente niet mag leiden tot het verliezen van sociale verworvenheden. Wat je zelf kunt doen doe je zelf, wat je samen kunt doen doe je samen en wat je moet laten doen wordt gedaan door derden. Wij vinden het belangrijk dat ouderen gezond en veilig langer zelfstandig kunnen blijven wonen in hun vertrouwde omgeving waarbij de gemeente de taak heeft om de buurtnetwerken te versterken. Essentieel is de samenwerking vanuit welzijn, gezondheid (publiek en preventief) en zorg rondom het gezin, en binnen de wijk. Om dit te bereiken moeten de schotten tussen de verschillende aspecten van zorg worden weggenomen. De participatie door- of de ondersteuning van de cliënt staan voorop en niet het gestructureerde aanbod door instellingen. Hierbij is het niet van belang of het om een volwassene of een jeugdige gaat. De benadering kan dezelfde zijn, de uiteindelijke ondersteuning is natuurlijk op maat toegesneden, maar wel vanuit een integrale benadering.

Acties

Burgerparticipatie en Kernenbeleid

- Initiatieven vanuit de gemeenschap worden gestimuleerd en ondersteund.
- In het kader van de kernenontwikkeling wordt in samenspraak met de bewoners door middel van concrete acties de veiligheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de kernen behouden en vergroot. Hiervoor zijn structurele middelen vrijgemaakt. > We ontwikkelen beleid voor de gemeentelijke accommodaties in brede zin.

- Wij streven, na samenspraak met belanghebbenden, naar realisatie van een Brede Maatschappelijke Voorziening in Spaubeek om de huidige problemen op het gebied van onderwijs, cultuur, welzijn en sport op een integrale wijze op te lossen.
- Wij activeren mensen om vrijwilligerswerk te doen. De jaarlijkse vrijwilligersavond wordt gecontinueerd.
- Wij willen regelmatig met de inwoners in contact treden. We halen de informatie niet alleen in het gemeentehuis, maar ook in het gemeenschapshuis, wijksteunpunten of bij de mensen thuis.
- In zoveel mogelijk kernen moeten, volgens het principe van het huiskamerproject, centrale gelegenheden zijn waarin mensen die dicht bij elkaar wonen elkaar kunnen ontmoeten en elkaar (beter) leren kennen.
- Kortingen op subsidies van verenigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden worden teruggedraaid.

Basisonderwijs

- Met betrokken ouders en de schoolbesturen c.q. –stichtingen willen we tot een beleidsvisie komen die erop is gericht dat de scholen evenredig over de Beekse kernen worden verdeeld. De kwaliteit van het onderwijs staat daarbij altijd voorop.
- Slimme combinaties van voorzieningen moeten de onderwijsvoorzieningen betaalbaar houden. We streven hierbij naar multifunctionele kindcentra, d.w.z. onderwijs, zorg en opvang onder een dak.
- Wij gaan in samenwerking met de kindpartners verder vorm geven aan het doorontwikkelen van de voor- en vroegschoolse educatie. Onderdeel hiervan is onder meer een goede doorgaande lijn van de peuteropvang naar het basisonderwijs. Tevens zal worden onderzocht hoe de harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang dient te worden ingericht. > Wij willen komen tot een integratie van kleuter- en kinderopvang dit in relatie tot de ontwikkeling van een integraal kindcentrum.
- Leerlingenvervoer binden we aan strengere regels. Dit betekent dat er in Beek op diverse plaatsen verzamelpunten (bijvoorbeeld bij scholen) moeten worden ingericht waar ouders, verzorgers of bijvoorbeeld buurtbewoners de kinderen brengen en halen, waarna deze worden vervoerd naar de diverse scholen. Dit geldt niet voor kinderen met een beperking.
- Wij continueren de schoolbus naar Genhout.

Gemeentelijke zorgtaken

- In samenspraak met de raad, het maatschappelijk middenveld en de cliëntenorganisaties zal verder vorm worden gegeven aan de inrichting van het sociaal domein. Vastgestelde uitgangspunten als eigen kracht voorop, één gezin, één regisseur, één plan, vergroten burgerkracht en participatie staan hierbij voorop.
- Wij ondersteunen maatschappelijke initiatieven die contacten tussen generaties bevorderen via Njoy en de nieuwe jeugdraad.
- Mantelzorgers zullen worden ondersteund door middel van een financiële vergoeding, ontzorging en een koppeling van formele en informele zorg.
- Wij willen het netwerk Hartslag.nu voor Beek in stand houden en uitbreiden onder andere met de doelgroep jeugd.

Ouderen

- Wij bevorderen de zelfredzaamheid en het veiligheidsgevoel van ouderen door op het juiste moment ondersteuning te bieden en voorzieningen te treffen.
- Specifieke aandacht wordt gegeven aan ouderen met een laag inkomen door brede voorlichting te geven over de mogelijkheden voor financiële ondersteuning.

- Wij onderzoeken hoe wij de expertise van ouderen kunnen benutten door hun te betrekken bij gemeentelijke beleidsontwikkelingen.

Sport

- Sportlandgoed 'De Haamen' wordt onder het motto van "de Haamen 2.0" en in relatie tot de sportzone doorontwikkeld, waarbij onderwerpen als de vorming tot provinciaal (kennis)centrum voor aangepast sporten; de realisatie van één of meer talentcentra en de nadere invulling van de sportzorgprogramma's belangrijke aspecten zijn, mits deze ontwikkelingen de exploitatie ten goede komen. Met betrokken partners zullen wij een adequaat vervoersconcept (laten) ontwikkelen. Speciale aandacht wordt geschonken aan het betrekken van de ongebonden sporter.
- Wij zullen de nog te verrichten investeringen in het Sportlandgoed De Haamen zeer kritisch beoordelen, waarbij uitgangspunt is dat noodzakelijk te achten investeringen het exploitatietekort moeten terugdringen.
- Sporten in de kleine kernen blijft mogelijk, waarbij sportverenigingen een grote maatschappelijke rol blijven vervullen.
- In het onlangs vastgestelde sportbeleid wordt sport als een middel beschreven dat wordt ingezet ten dienste van de drie decentralisaties en ter bevordering van de algehele gezondheid en vitaliteit van de Beekse inwoners. Deze lijn willen we blijven volgen. We willen daarom een levenslange sportloopbaan voor onze inwoners mogelijk maken door, hetzij individueel hetzij in groepsverband, meer bewegen te stimuleren.

Cultuur

- We ondersteunen culturele projecten die bijdragen aan samenwerking tussen, en versterking van de lokale culturele verenigingen.
- We ondersteunen in het kader van wijkgericht werken initiatieven met een cultureel karakter die een zinvolle inhoudelijke bijdrage vormen aan de activiteiten binnen de wijkcentra.
- We dragen de HaFa-opleidingsbudgetten over aan de muziekverenigingen, die hiermee zelf hun opleiding vorm kunnen geven.
- We versterken de cultuureducatie op de basisscholen door het beschikbaar stellen van subsidies.
- We investeren in kunst in de openbare ruimte in de diverse kernen.
- De uitgangspunten van de cultuurnota continueren we.
- We hervormen het bibliotheekbeleid in Beek in goede samenspraak met de overige gemeenten in de regio die nu binnen De Domijnen op het gebied van bibliotheekbeleid samenwerken.
- We ondersteunen initiatieven op het gebied van jeugd en cultuur (bv. podium bieden voor lokale popbands).

Evenementenbeleid

- Wij zullen ten aanzien van het evenementenbeleid terughoudendheid betrachten in afwachting van de interne evaluatie en het onderzoek van de Rekenkamercommissie.

Bijlage 3

Overzicht regelgeving beleid samenleving

- Nota Mantelzorgondersteuning Gemeente Beek 2010-2013 (vastgesteld 2010)
- Beleidsnota gemeentelijke schuldhulpverlening 2010-2014 (vastgesteld 2010)
- Wmo Beleidsplan 2017-2019 (vastgesteld in 2016)
- Kadernota Ouderenbeleid 2012-2015 (vastgesteld 2011)
- Uitvoeringsprogramma Ouderenbeleid 2012 (vastgesteld 2011)
- Beleidsregels 'Wet gemeentelijke schuldhulpverlening' Beek 2012 (vastgesteld 2012)
- Regionale nota Gezondheidsbeleid Zuid-Limburg "Een gezonde koers voor Zuid-Limburg 2012- 2015" (vastgesteld 2011)
- Lokaal uitvoeringsprogramma Wonen-Welzijn-Zorg (WWZ) 2012 (vastgesteld 2012)
- Stand van zaken uitvoering Nota jeugdbeleid 2007-2010 (vastgesteld 2013)
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Beek 2015 met bijbehorende toelichting (vastgesteld 2014)
- Transformatieplan sociaal domein gemeente Beek (vastgesteld in 2015)
- Besluit Wmo gemeente Beek 2016 (vastgesteld 2016)
- Beleidsregels Wmo gemeente Beek 2016 (vastgesteld 2016)
- Richtlijn maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning 2016 (vastgesteld 2016)
- Beleidskader 2014-2018 op de zware gespecialiseerde jeugdhulp (vastgesteld 27-2-2014)
- Beleidsplan jeugdhulp 2015-2016 (vastgesteld 30-10-2014)
- Stimuleren en ondersteunen, uitwerking nieuw subsidiebeleid gemeente Beek (vastgesteld 2011)
- Peuterspeelzaalwerk gemeente Beek / voor- en vroegschoolse educatie 2012-2014 (vastgesteld 2011)
- Nota Kunst & Cultuur 2012-2016 (vastgesteld 2011)
- Beleidsplan Participatiewet en Minimabeleid 2017-2018
- SLG De Haamen / Centrum voor Aangepast Sporten, Definitiefase Eindrapport (vastgesteld 2012)
- Nota evenementenbeleid Beek 2012-2015 (vastgesteld 2012)
- Nota Spelen gemeente Beek 2013-2016 (vastgesteld 2012)
- Nota Dierenwelzijn gemeente Beek 2012-2015 (vastgesteld 2012)
- Beleidsnota bibliotheekwerk WM (Westelijke Mijnstreek) (vastgesteld 2012)
- Stand van zaken uitvoering Nota jeugdbeleid 2007-2010 (vastgesteld 2013)
- Nota Vrijwilligerswerk gemeente Beek 2013-2016 (vastgesteld 2013)
- Bestuursopdracht Muziekonderwijs en Cultuureducatie W.M. (Artamuse, vastgesteld 2013)
- Kadernota Sport- en beweegbeleid 2015 – 2019 (vastgesteld in 2015)
- Burgerpeiling 2015
- Beleidsplan Jeugdhulp 2015-2016 en verordening Jeugdhulp 2015 (vastgesteld 30-10-2014) – verlengde versie
- Het beleidskader 2014-2018; 'Samenwerking van de 18 gemeenten in Zuid-Limburg op de zware gespecialiseerde jeugdhulp' (vastgesteld 27-2-2014)